

Jaarverslag AOb/Sint-Bonaventura 2013 en 2014

*“... De beste dagen gaan als sneeuw voorbij.
'die hadden glans' – ik denk het altijd later
wanneer de morgensneeuw gesmolten is
en alle dingen worden wat ze zijn:*

*ze gaan zo opgetogen naar de middag toe
en keren terug, en zijn niet meer dan water.”*

(Renée van Riessen)¹

Inleiding

Dit jaarverslag van de vereniging AOb/Sint-Bonaventura is een combinatie van het jaarverslag van 2013 met het jaarverslag van 2014 en deze beide verslagen beslaan het zestiende en het zeventiende jaar van ons bestaan als katholieke afdeling van de Algemene Onderwijsbond, voor de vereniging ons 95e tot en met ons 97e verenigingsjaar. Het 100e verenigingsjaar (en het twintigste lustrum) komt allengs in het zicht in het jaar 2018 en in 2017 gedenken we samen met CVHO (naast 100 jaar CVHO) 500 jaar reformatie en koersen wij aan – deo volente – op een hechtere samenwerking van onze beide verenigingsbesturen. We zijn als verenigingen zagezegd volop ‘in transitie’.

Aan het begin van het kalenderjaar 2013 telde de vereniging 2165 leden en aan het begin van het kalenderjaar 2014 telde de vereniging 2006 leden. Die geleidelijke afkalving van het aantal leden baart het bestuur grote zorgen. Het verloop geschiedt via de natuurlijke weg, aan de onderkant is er nog altijd te weinig groei in de vereniging te zien. Tegelijkertijd neemt de zichtbaarheid en de betekenis van de vereniging binnen het geheel van de Algemene Onderwijsbond juist toe.

Het jaar 2013 begon met onze aanwezigheid op de NOT. Evenals twee jaar ervoor vormden de beide levensbeschouwelijke verenigingen een onderdeel van de grote stand van de AOb. Het is goed en belangrijk dat de AOb zich presenteert als een organisatie die er is voor het gehele onderwijsveld, dus ook voor het confessionele onderwijs. Tegelijk is het van belang dat de ‘bijzondere’ plaats binnen de AOb van

¹ fragment uit *Dooi* uit de bundel *De vrouw en de trommel* (1987) van Renée van Riessen

Bonaventura (en ook van CVHO) nadrukkelijk onder de aandacht blijft komen. Nieuw is, dat bij de acquisitie de (aspirant)leden op het aanmeldingsformulier meteen ook desgewenst een keuze konden maken voor een van onze afdelingen.

Speerpunt van onze vereniging blijft de ondersteuning van docenten en medewerkers ten aanzien van de katholieke identiteit van het onderwijs in Nederland. Wat betreft ons ledenbestand blijven we werken aan uitbreiding, verjonging en revitalisatie en binnen de AOb aan versterking van de positie van onze vereniging in gezamenlijkheid met het bestuur van CVHO.

De Algemene Vergaderingen van 2013

Er waren twee AV's in 2013. Op vrijdag 18 januari hield Sint-Bonaventura op het Sint-Gregoriuscollege te Utrecht een korte informele Algemene Vergadering na afloop van de eerste netwerkbijeenkomst van de vereniging, een nieuw initiatief. Het enige agendapunt was de herverkiezing van Henk Willigenburg als lid van het Hoofdbestuur van de AOb. Henk werd met algemene instemming van de aanwezige leden gekandideerd.

Op vrijdag 21 juni hield Sint-Bonaventura in de aula van de oud-katholieke Sint-Gertrudiskapel (De Driehoek) in Utrecht een tweede Algemene Vergadering, voorafgaand aan de viering van het negentiende lustrum van de vereniging. Er vond een bestuursverkiezing plaats. Mevr. M.M. Beemsterboer (Marietje) en de heren C.J.W. Akerboom (Cees), W.C.M.I. van Dijk (Wim) en H.A.M. Meelen (Harrie) waren aftredend en stelden zich herkiesbaar. Allen werden met algemene instemming van de aanwezige leden herkozen.

De Lustrumviering van het vijfennegentigste verenigingsjaar

Uit diverse reacties blijkt dat veel deelnemers van het druk bezochte lustrum in De Driehoek erg tevreden waren over de lustrumviering, wat betreft alle facetten, zowel wat betreft de locatie, als de muziek van het muzikale celloduo *Celladon*, met Marietje als dagvoorzitter en de feestrede van Cees en ook de lezing van Frank Bosman *De toekomst telt* is goed ontvangen. We hebben met de jubileumactie voor Matalpa in Nicaragua (een actie van Global campaign, samen met AOb Internationaal) deze dag ook nog een mooi gebaar kunnen maken.

De Algemene Vergadering van 2014

Op vrijdag 28 maart hield Sint-Bonaventura samen met CVHO in het Catherijneconvent te Utrecht een korte Algemene Vergadering in combinatie met een rondleiding door het museum. De AV verliep niet soepel: de rondleiding liep uit waardoor er te weinig tijd beschikbaar was voor de AV's. Het programma had strikter gepland moeten worden, een goede les voor de toekomst.

(Diezelfde dag is er in de ochtend ten kantore van de AOb te Utrecht uitvoerig gesproken door bestuursleden van de beide organisaties met de secretaris van de AOb, Martin Knoop en met Joop Kraan over de concrete mogelijkheden van samenwerking voor CVHO en Sint-Bonaventura in de toekomst.)

Bestuur

Vanaf 1 januari 2013 tot en met 31 december 2014 bestond het bestuur onveranderd uit de heren C.J.W. Akerboom (Cees), voorzitter, W.C.M.I. van Dijk (Wim), secretaris, H.A.M. Meelen (Harrie), penningmeester en mevr. M.M. Beemsterboer (Marietje), bestuurslid. Het bestuur werd herkozen op de Algemene Vergadering op 21 juni

2013 in Utrecht en blijft in functie tot en met 31 juli 2017, behoudens tussentijdse veranderingen.

Er werden zeven reguliere bestuursvergaderingen gehouden in 2013 en eveneens zeven bestuursvergaderingen in 2014. De bestuursvergaderingen werden met enige regelmaat ook bijgewoond door de heer H. Willigenburg (Henk), die na een herverkiezing van zijn kandidatuur op het Congres van de AOb op 22 maart 2013 in Utrecht namens beide confessionele afdelingen als bestuurslid van het Hoofdbestuur van de AOb was herkozen. Kapelaan J. Schilder (Jim) was aanwezig als geestelijk adviseur bij de vergaderingen van het bestuur, wanneer het expliciet ging de identiteit of over zaken waarbij de visie van de kerk een belangrijke rol speelde. Het bestuur vergaderde meestal op vrijdagmiddag te 's-Hertogenbosch in Hotel Central, een enkele keer in Utrecht bij de AOb of op een andere locatie. We begonnen de bestuursvergaderingen traditiegetrouw met een kort moment van bezinning. De vergaderingen met het bestuur van CVHO vonden plaats in een wat andere setting, niet altijd in Den Bosch, niet altijd aansluitend aan een bestuursvergadering van Bonaventura, maar wel altijd in goede harmonie. De taken van voorzitter en secretaris werden voor deze gezamenlijke vergaderingen wel altijd beurtelings waargenomen door de voorzitters en secretarissen van beide verenigingen.

In 2013 is het consilium niet bijeen geweest. Op vrijdag 11 april 2014 kwam het bestuur voor de vijfde keer samen met het consilium. Het consilium bestaat uit de oudvoorzitters Wim de Kok en Frank Seller. We hebben toen met elkaar gesproken over de ontwikkeling van het bestuur van Bonaventura in de richting van een 'werkbestuur'. We hadden kort daarvoor een gesprek met Martin Knoop samen met de bestuursleden van het CVHO over de toekomst van beide afdelingen en over een mogelijk intensievere samenwerking met CVHO. Het concept voor de scholingscursus *Meesterschap* als opvolger van de sabbatdagen van Bert ten Berge en Gerard Persoon kwam toen ook aan de orde, de eerste try-out hiervan had inmiddels plaatsgevonden in maart 2014. En we bespraken het plan voor een nieuw digitaal project samen met CVHO, het project *Over één geloof*.

Het beleid van de AOb werd gevolgd door de terugkoppeling van onze vertegenwoordiger in het HB en via deelname aan de Algemene Vergaderingen van de bond in 2013 en 2014 door de afgevaardigden namens het bestuur, Cees Akerboom en Harrie Meelen. De AOb is betrokken bij het proces *FNV in Beweging*. Het Hoofdbestuur heeft aangegeven dat behalve leden vanuit het Hoofdbestuur ook leden vanuit de sectorbesturen, groepsbestuur Postactieven en de afdelingen vertegenwoordigd kunnen zijn bij congressen en bijeenkomsten dienaangaande. Wij laten ons vertegenwoordigen door Henk Willigenburg (HB) en Frits Fraanje (bestuurslid CVHO).

Identiteit

Op vrijdag 14 maart 2014 hielden de besturen van Bonaventura en CVHO in abdij Mariënkroon in Nieuwkuijk een pilot studiedag onder leiding van Jim Schilder, bedoeld om later uit te zetten onder de leden van de verenigingen. We bestudeerden gezamenlijk enkele korte bijbelteksten, reflecteerden daar vervolgens op in duo's en besloten de studiemiddag met het schrijven van een korte eigen 'bergrede'. We bedachten ook al een naam voor de scholing: 'Meesterschap' en later is de proef herhaald met een dertigtal docenten van OMO op Abdij Mariënkroon te Nieuwkuijk.

Op donderdag 21 maart 2013, als altijd de laatste donderdag voor de Goede Week vond het jaarlijkse Paascongres plaats in Leerhotel Het Klooster in Amersfoort. Thema van dit jaar was *Het andere verhaal*. Ook dit jaar hebben ongeveer honderd collegae docenten en schoolleiders elkaar weer getroffen om voor bezieling en inspiratie ruimte en tijd te creëren tussen toetscijfers en leerrendementen. Het Paascongres werd geopend met een viering die door leerlingen van de opleiding Sociaal Cultureel Werk Theater Friese Poort te Leeuwarden, o.l.v. hun theaterdocent Gooitsen Eenling, werd vormgegeven. Ton Roumen, adviseur Katholiek onderwijs, sprak in het ochtendgedeelte over *Anders kijken naar onderwijs* en in het middagedeelte gaf Cil Wigmans, christelijk onderwijsbestuurder, een uitvoerig referaat. De inleidingen werden afgesloten met dialoogworkshops naast diverse andere workshops.

Op donderdag 10 april 2014 vond natuurlijk ook het jaarlijkse Paascongres plaats, eveneens in Leerhotel Het Klooster in Amersfoort. Ook dit jaar hebben ruim honderd collegae docenten en schoolleiders zich laten inspireren door een boeiende lezing van Renée van Riessen, filosofe en dichteres. Renée van Riessen doceert godsdienstfilosofie aan de PThU in Groningen en zij is bijzonder hoogleraar christelijke filosofie aan de Universiteit Leiden. De aanleiding voor haar lezing was o.a. het verschijnen van haar essay *De ziel opnieuw*. Lange tijd heeft het begrip 'ziel' in de filosofie in een kwade reuk gestaan. Het herinnerde aan achterhaalde aannames als de scheiding tussen lichaam en ziel en het voortleven van de ziel na de dood. Maar met het oude woord ziel zijn we iets belangrijks verloren: de toegang tot onze innerlijkheid en de betekenis daarvan. 'Zijn is de ziel, is luisteren, is wijken ...' schreef de dichter Ed Hoornik. Is het mogelijk het zijn van de ziel opnieuw te denken? Haar essay doet daartoe een voorstel, met behulp van de noties inspiratie en onderwijs. De rol van dagvoorzitter van het Paascongres werd dit jaar op uiterst voortreffelijke wijze vervuld door Cees Akerboom. Bij de gebruikelijke workshops gaf Henk Willigenburg evenals in 2013 een workshop over de mogelijkheden van onze website *Beeldfiguren van het christendom*.

Op het Maurick-college in Vught vond op donderdag 9 oktober 2014 als onderdeel van de *Week van het katholiek onderwijs*, geïnitieerd door het VKO en in het kader van het project *De vreemdeling op school* plaats een voorstelling plaats van The Dutch Connection (ook aanwezig op het Paascongres).

Harrie Meelen en Reggy de Groot hebben op de MR studiedag in 2013 van OMO breed een zeer goed bezochte workshop gehouden over de identiteit op katholieke scholen. Verrassend was dat er ook leerlingen uit de MR'en waren die hadden ingetekend op deze bijdrage.

In 2013 heeft Bonaventura drie keer een netwerkbijeenkomst georganiseerd in drie van de vijf rayons van de AOb, in januari op het Sint-Gregoriuscollege in Utrecht (Rayon Noord-West), in april op R.-K. basisschool De Zevenster in Assen (Rayon Noord) en in oktober op Carmelcollege Marianum in Lichtenvoorde (Rayon Oost). In 2014 heeft Bonaventura keer een netwerkbijeenkomst georganiseerd in het Alfrinkcollege in Zoetermeer (Rayon Zuid-West), in het Bisschoppelijk College Broekhin in Roermond (Zuid) en een landelijke netwerkbijeenkomst in Utrecht bij de AOb. Op termijn willen we hier één goed functionerend netwerk van maken.

Aan de website 'Beeldfiguren' werd in de jaren 2013 en 2014 nog steeds gewerkt door een redactie bestaande uit Wim de Kok, Gerard Persoon, Henk Willigenburg. Er zijn nu eind 2014 al bijna vijfenzeventig 'vensters' over beeldfiguren beschikbaar. De site wordt zeer druk bezocht.

In 2014 ging een redactie in casu Wim de Kok, Harrie Meelen, Gerard Persoon en Henk Willigenburg aan het werk met een nieuw project, *Over één geloof*. Een belangrijk onderdeel van dit project is het erbij betrekken van scholen en het werven van nieuw kader. Dit concept (opgezet naar aanleiding van de viering van 500 jaar Reformatie in 2017) zal in 2017 worden afgerond met een congres georganiseerd door Bonaventura en CVHO samen en een presentatie van een nieuwe website. Het is het plan om overal in Nederland scholen in het bijzonder onderwijs, in kleine lokale netwerken met elkaar te laten samenwerken rondom de het thema van reformatie en contrareformatie.

Publiciteit

De website van de vereniging onder het adres van de AOb, functioneert goed. De site is behalve via www.aob.nl ook rechtstreeks benaderbaar via de link <http://www.aob.nl/default.aspx?id=95>. De site wordt onderhouden door de webredactie van de AOb en wordt regelmatig geactualiseerd. De communicatie met de leden van de vereniging verloopt daarnaast via onze digitale Nieuwsbrief waarop leden en belangstellenden zich gratis kunnen abonneren. In 2013 en 2014 verschenen er interviews in Het Onderwijsblad met achtereenvolgens Jim Schilder, Marietje Beemsterboer en met Cees Akerboom en in de serie interviews op de achterkant van het Onderwijsblad was Henk Willigenburg in december 2013 het gezicht van CVHO en Sint-Bonaventura.

Externe activiteiten en vertegenwoordigingen

Vanuit het bestuur waren er in 2013 en 2014 leden vertegenwoordigd in het bestuur van de NKSR. In beide jaren maakte Cees Akerboom deel uit van dit bestuur. Daarnaast bleven Harrie Meelen en Wim van Dijk actief als afgevaardigden. Harrie maakt tevens deel uit van de commissie onderwijs en identiteit van de KBVO en daarnaast van de in 2013 opgerichte identiteitscommissie van het VKO en in de identiteitscommissie van de Carmelstichting breed. Cees Akerboom participeerde in de identiteitscommissie van OMO. In breder verband blijven we actief betrokken bij het VKMO en namen wij deel aan het Allerheiligenberaad: het VKMO lijkt een steeds belangrijke positie in te nemen binnen het katholieke spectrum. Nog breder in het maatschappelijk middenveld participeren we samen met CVHO in het Christelijk Sociaal Congres, welke organisatie ook op weg is naar haar honderdjarig bestaan (in 2016).

De vereniging participeert ook in het Stafberaad en in de Raad van Toezicht van het CSC. Verder is de vereniging aanwezig geweest bij diverse manifestaties of conferenties van andere organisaties die betrokken zijn bij onderwijs.

Het bestuur nam in maart 2013 deel aan de Soeterbeeckconferentie, een tweedaagse in Ravenstein, georganiseerd door het VKMO. Cees en Marietje namen in april 2013 deel aan de *Teachers Summit* van de ISTP in de Beurs van Berlage in Amsterdam.

Wat betreft de NKSR: de commissie die het rapport van Van der Donk zou effectueren over de relatie school en kerk, bisschoppen en NKSR is zonder resultaat gestopt. Dat betekent dat er geen nieuw ARKO komt en dat er een andere oplossing moet komen voor mandaat en erkenningstaak.

Er komt in 2015 hoogstwaarschijnlijk een fusie van VKO met Verus. Eind 2011 stemden de leden van beide organisaties al in met het voornemen tot krachtenbundeling. In 2012 werd het fusieproces opgeschort, maar inmiddels wordt de visie gedeeld dat het vormen van één krachtige organisatie de best mogelijke manier is om het christelijk en katholiek onderwijs te dienen. Streefdatum voor de fusie is 1 januari 2015, of zo kort mogelijk daarna. De beide bureaus van de verenigingen zijn al samen in één pand in Woerden gevestigd. Dat zou betekenen dat de AOb straks als enige nog twee gescheiden denominatieve verenigingen telt. Dat noopt tot nadenken.

De positie van de NKSR wordt door toedoen van de fusie ook een andere. De financiële middelen van de NKSR laten sterk te wensen over. En er is daarnaast zorg bij de NKSR over de vraag wie in het nieuwe Verus het katholieke geluid gaat laten horen en hoe dat gaat klinken.

Het VKMO organiseerde in 2013 in samenwerking met VNB Bedevaart een reis naar Rome in het kader van het 25-jarig jubileum van het VKMO - Katholiek Netwerk. Naast een twintigtal deelnemers hebben voorzitter en secretaris van Bonaventura hebben deelgenomen aan deze reis. Naast veel bijzondere ervaringen, impressies en contacten was het meest hartverwarmend de wijze waarop we werden ontvangen en toegesproken door kardinaal Bechina, secretaris van de congregatie van het onderwijs, waarbij Cees de kardinaal op het hart drukte zijn opvattingen ook straks naar voren te brengen bij het 'ad limina' bezoek in december van de Nederlandse bisschoppen en de kardinaal heeft woord gehouden. De contacten met de medereizigers, leden van het VKMO, die elkaar nu eens in een andere situatie leerden kennen, waren zeer verfrissend en zijn ongetwijfeld vruchtbaar voor de toekomst, zoals een verzoek tot samenwerking van Bonaventura met Oiko Credit, met VNB (Vereniging Nederlandse Bedevaarten) en met de identiteitscommissie van het FNV via Ans Pelzer, beleidsmedewerker identiteit bij de FNV, die ook deelnamen aan de reis.

Op de bijeenkomst van het Allerheiligenberaad, jaarlijks georganiseerd door het VKMO begin november, was Cees in 2014 uitgenodigd om 's avonds bij het diner de tafelrede te verzorgen. Met de inhoud daarvan is hij door menigeen gecompimenteerd. Cees waarschuwde in zijn onderhoudende rede over de katholieke school 'under construction' o.a. voor "... een school waarin geen ruimte is voor fantasie en droom. Een school waarin geen ruimte is voor gepersonaliseerd leren en leven; waar de dialoog en het face-to-face-gesprek meer en meer plaatsmaken voor individueel

online learning en open source studie. De school waarin meetbare output uitmaakt op welke stroom en op welk niveau de leerling terecht komt.”²

Het contact met de bisschoppen was goed. Dit jaar hebben we als bestuur rond de tafel gezeten met mgr. Jan van Burgsteden em., hulpbisschop van Haarlem, en met mgr. Jan Hendriks, referent voor het onderwijs. Deze contacten zullen wij voortzetten.

Er zijn verder contacten geweest met o.a. het BKO, Carmel, het College van Bisschoppelijk Gedelegeerden, CNV Onderwijsbond, IKKS, KBVO, KSOG, KVSC, NCO, NKO, OMO, SLO, UVT, VDL/VGL, Verus, VKO, VKLO, VKMO, VO-Raad, de PO-Raad en het Vlaamse VSKO.

Samenwerking met AOb/CVHO

De samenwerking met CVHO is goed. We streven ernaar voor de AOb als organisatie, voor (aspirant)leden en voor andere onderwijsorganisaties duidelijk en vanzelfsprekend zichtbaar en herkenbaar te zijn, ook op plaatselijk en regionaal niveau. Gezien het feit dat Bonaventura en CVHO als enige twee van de oorspronkelijk vier afdelingen zijn overgebleven, nadat zowel AVMO in 2012, alsook per 1 januari 2013 ABO van afdeling zijn omgevormd tot een groep binnen de AOb, blijft de vraag intern naar onze positionering binnen de AOb actueel. Beide afdelingen buigen zich nu samen met het consilium intensief over deze vraag.

Tot besluit

Het bestuur van AOb/Sint-Bonaventura wil al de mensen met wie ook de afgelopen twee jaar weer vruchtbaar is samengewerkt, bedanken voor hun bijdrage, hun inzet en hun vriendschap en het bestuur bedankt de leden voor het in het bestuur gestelde vertrouwen. We streven ernaar voor de AOb als organisatie, voor (aspirant)leden en voor andere onderwijsorganisaties nog duidelijker en vanzelfsprekender zichtbaar en herkenbaar te zijn, ook op plaatselijk en regionaal niveau. Bonaventura wil een open vereniging zijn voor leraren die zich opstellen als “dienstverleners aan de samenleving. Zij baseren zich op waarderende pedagogiek die de katholieke sociale leer als uitgangspunt heeft.

Onstwedde, 15 april 2015

Wim van Dijk, secretaris AOb/Sint-Bonaventura

² De integrale tekst van deze tafelrede kunt u teruglezen in de nieuwsbrief van Bonaventura van december 2014 en op de website.

Relevante afkortingen:

AHB	Allerheiligenberaad (jaarlijks beraad van bestuurders van katholieke verenigingen in het begin van november)
AOb	Algemene Onderwijsbond
AOb/CVHO	Protestants-christelijke afdeling van de Algemene Onderwijsbond
AOb/Sint-Bonaventura	Katholieke afdeling van de Algemene Onderwijsbond
AV	Algemene Vergadering
Besturenraad	Besturenraad Protestants Christelijk Onderwijs, nu Verus
Bond KBO	Bond Katholiek Primair Onderwijs
BKO	Bureau Katholiek Onderwijs (voorheen ABKO)
CAO	collectieve arbeidsovereenkomst
CCOOP	Christelijke Centrale voor Overheids- en Onderwijspersoneel
CMHF	Centrale voor Middelbare en Hogere Functionarissen bij onderwijs, bedrijven en instellingen
CNVO	CNV Onderwijsbond, ook: CNV Onderwijs.
COC	Christelijke Onderwijs Centrale (België)
CSC	Christelijk-Sociaal Congres
CSJC	Christelijk Sociaal Jongeren Congres
CVHO	(voorheen CVHMO) Christelijke Vereniging voor Hoger (en Middelbaar) Onderwijs
FvOv	Federatie van Onderwijsvakorganisaties
HB	Hoofdbestuur (van de AOb)
IKKS	Het Interdisciplinair Kenniscentrum voor Kerk en Samenleving (een netwerk voor katholieke sociale organisaties in Vlaanderen, vergelijkbaar met VKMO)
IKO	Innovatiecentrum voor het Katholiek primair Onderwijs van de KUN te Nijmegen
ISTP	International Summit on Teaching Profession
KBVO	Katholieke Besturenbond voor Voortgezet Onderwijs
KCN	Katholiek Centrum Nederland
KCOV	Katholiek Centrum voor Onderwijs en Vorming
KDC	Katholiek Documentatie Centrum
KPC-groep	Katholiek Pedagogisch Centrum (Den Bosch)
KRKS	Katholieke Raad voor Kerk en Samenleving
KVLO	Koninklijke Vereniging voor Lichamelijk Opvoeding (zie: Thomas)
KUN	Katholieke Universiteit Nijmegen
NCO	Netwerk Christelijk Onderwijs (de opvolger van de vroegere NPCCS)
NKSR	Nederlandse Katholieke Schoolraad
NKO	Nederlandse Katholieke vereniging van Ouders
NOT	Nederlandse Onderwijstentoonstelling (om het jaar gehouden in de Jaarbeurs te Utrecht)
NPCS	Nederlandse Protestants-Christelijke Schoolraad (opgeheven in 2000)
KSOG	Katholieke Schoolraad Oost-Gelderland

KVSC	vereniging van schoolleiders bij het prot.-chr. (VSC) en R.-K. onderwijs (KVS), ontstaan uit fusie van VSC en KVS.
OC	Onderwijscoöperatie
OMO	Ons Middelbaar Onderwijs (schoolbestuur van groot aantal katholieke VO-scholen in Brabant)
PABO	Pedagogische Academie Basisonderwijs
PO	Primair Onderwijs
PO-Raad	Sectororganisatie voor het Primair Onderwijs
PThU	Protestantse theologische Universiteit
SBLO	Stichting Bijzondere Leerstoel Onderwijsrecht
SLO	Stichting Leerplanontwikkeling (Enschede)
Thomas	'Thomas van Aquino' is de katholieke groepering van de KVLO
UVT	Katholieke Universiteit van Tilburg
VBKO	Vereniging Besturenorganisaties Katholiek Onderwijs
VBS	Vereniging Bijzondere Scholen
VDL/VGL	Vereniging Docenten Levensbeschouwing/ Vereniging van Godsdienst leraren
VERUS	Vereniging voor christelijk onderwijs (voorheen: Besturenraad)
VKMO	Verband van Katholieke Maatschappelijke Organisaties
VKLO	Vereniging van Katholieke Leraren Lichamelijke Opvoeding
VKO	Centrum voor Katholiek Onderwijs
VMBO	Voorbereidend Middelbaar Beroeps Onderwijs
VNB	Vereniging Nederlandse Bedevaarten
VO	Voortgezet Onderwijs
VO-Raad	Sectororganisatie voor het Voortgezet Onderwijs
VSKO	Vlaams Secretariaat Katholiek Onderwijs
WUTC	World Union of Catholic Teachers
WVO	Werkgeversverbond Voortgezet Onderwijs